

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

18. An in rebus venereis detur parvitas materiae? Ex p. 3. t. 5. & Misc. 1. r.
1.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76432](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76432)

oscula, & amplexus, eiusmodi autem sunt, si vir tangat cetera, vel ybera femina: alij vero tactus leuiter commouent sensualitatem, & hi excusantur à mortali, vt si vir tangat digitum, vel manum feminae; similiter, & confricare partes oblectans brutorum, non videtur committere mortale, Et hæc omnia docet Iacobus Granado Societatis Iesu in 1. 2. D. Thomae contr. 6. tr. 4. disp. 7. n. 5. & 6. & alij penes ipsum.

2. Vnde ex his secundum aliquos excusantur à mortali, qui iocis causa inter natandum arripunt inter se pudenda, vel leuiter tangunt nates, quia ait Sanchez de matrim. tom. 1. lib. 9. disp. 46. num. 12. in tali casu deficit animus libidinosus, nec tanta versatur indecentia, & inhonestas, ac inter personas diuersi sexus & secundum Granado ubi supra, hæc omnia efficiuntur breuiter ex leuitate animi; vnde Filliucius tom. 2. tract. 30. cap. 9. num. 200. sic asserit. Non facile damnarem eum, qui simpliciter tantum tactu secretiores alterius partes in transitu tangeret.

3. Sed aliquibus magis placet sententia Francisci Syluii in 2. 2. D. Thomae, quest. 154. art. 4. concl. 3. vbi ita ait. Quamuis si vir viri, aut feminae partes inhonestas tangat ob delectationem, mortale peccatum sit, si tamen ex leuitate facerent, vel ioco, abique vilo periculo delectationis, aut motus carnalis, verisimile esse quod solum peccarent venialiter opinatur Sanchez. Quod putamus admitti posse, si valde breuiter, & quasi per transennam hoc fieret; non autem si omnino deliberatè, quia talis leuitas, & iocus deliberatus est nimis turpis, & periculosus. Ita Syluius Sed in his materiis caute procedendum est, & ideo omnia supradicta fuge, & deuita; nec in his materiis, vt supra probatum est, admittenda est paruitas materiae.

RESOL. XVIII.

An in rebus venereis detur paruitas materiae? Ex part. 3. tr. 5. & Misc. 1. Resol.

§. 1. Affirmatiue respondet Sanchez de matrim. lib. 9. disp. 46. n. 27. & 40. Zanardus in diu. Confessi. part. 2. de sacram. matrim. cap. 41. q. 28. & Salas in par. 2. disp. 6. sect. 21. n. 149. quia, ait ille, cur ceteris præceptis detur paruitas materiae, & non in hoc? Hanc etiam sententiam docet Villalobos in sum. ma. 1. 0. 2. tr. 40. dub. 9. n. 3. vbi sic asserit. [Tambien se ha de advertir que se puede hallar en este peccado paruidad de materia como en otros, quales son los tocamientos leues, como de la mano de vna mulgery del pie, con torcerle los dedos, o pisarle el pie, como dizen Nauarro, y Cayetano, no obstante que algunos no admitten à qui paruidad de materia.] Ita ille Vide etiam Seraphium Freitam in addit. ad tract. de Confessi. fol. 1. cit. q. 7. n. 3. & Sanctum in selectis, disp. 11 n. 22 & hanc sententiam speculatiue esse probabilem, docuit Maldetrus in part. 2. q. 74. art. 10.

2. Verum his non obstantibus prorsus negatiuam sententiam sustinendam esse puto, quam tætur Tannerus in part. 2. disp. 4. 7. 8. dub. 6. n. 109. Castus Palaus in opere morali, tom. 1. tract. 1. disp. 2. punct. 19. §. 2. n. 4. Basilius Pontius de matrim. lib. 10. cap. 16. §. 2. num. 8. Lessius lib. 4. cap. 3. dub. 5. num. 109. Rebellius part. 2. lib. 3. q. 19. sect. 3. & hanc sententiam docendam à Theologis Societatis Iesu viderent Claudius Aquina die 24. Aprilis 1612. Probat hanc sententiam Rebellius, quia cum nulla sit tam exigua fornicatio, quin sit peccatum mortale, & delectatio sortiatum mortem actus, videtur omnis delectatio morosa in ista materia esse mortalis. Deinde omnis delectatio venerea, secundum Galenum, est inchoatio quadam pollutionis, itaque sicuti inchoatus actus pollutionis est mor-

alis, ita etiam quæcumque eiusmodi delectatio. Et ideo Sanchez in summ. tom. 2. lib. 5. cap. 6. num. 12. de contraria sententia se retractauit. Non datur igitur in rebus venereis paruitas materiae, & contrarium asserere puto periculoſum esse.

RESOL. XIX.

An in rebus venereis detur paruitas materiae? Ex part. 5. tr. 5. Resol.

§. 1. Affirmatiuam sententiam docet nouissime Iacobus Marchantius in 99. pastoral. ad De- cal. 1. 6. q. 2. vbi sic ait. Oscula etiam iudicantur mortalia, licet quis non intendat copulam, nec in ea delectetur, sed solum illam voluptatem carnalem, & sensibilem, quæ ex osculo oritur, querat, non intendendo vltiorerem. Hæc est communior, & tutior sententia. Altera tamen, quæ dicit solum esse venialia, si absit periculum consensus vltioris, & periculum pollutionis, non videtur improbabilis: hanc tenet Martinus de Magistris, & aliqui recentiores, in eamque inclinatur Nauarr. de penit. d. 1. cap. si cur in fine, atque rationes huius sententia profequitur fuse Lessius lib. 4. c. 3. dub. 8. Certè difficile planè est Confessariis peccati mortalis mox condemnare iuuenes nobiles, & procos, quos passim reperies aliquibus osculis vti erga procas, aut puellas, quos visitant, nec sibi hi, vel hæc formant conscientiam grauis peccati, licet aliquam inde voluptatem perceperint, vel quaesierint, modò si nulla interuenerit voluntas alicuius tactus impudici, vel periculum actus, aut consensus vltioris. Difficile etiam est denegare eis absolutionem sacramentalem, si à similibus osculis abstinere noluerint, cum asserant impossibile moraliter esse, vt non intercurrant quandoque oscula cum aliqua voluptate, eo quod deceat ipsos cõuerſari inter puellas ad ambienda matrimonia, & honestas recreationes, & familiaria colloquia eis exhibere. Ratio igitur, cur non videantur statim peccati mortalis condemnandi, est, quia voluptas illa ex osculo captata videtur spectare ad paruitatem materiae in hoc genere peccati, & solum remotè disponere ad voluptatem mortalem, quæ in concubitu carnali est; sic ergo voluptas illa venialis censeri potest, sicut quæ remotè disponunt ad alia peccata mortalia, solum in genere peccati venialis censentur, v. g. litigium disponit ad homicidium, haustus immoratus ad ebrietatem, non tamen mox sunt peccata mortalia. Quapropter etiam voluptas illa inter sponsas & sponsos non censetur peccatum, si sint sine periculo pollutionis, quia nimirum remotè solum disponit ad actum principalem coniugij: ratione verò sponsalium ius eis ad illa competit, quæ sunt solum dispositio, & preparatio ad matrimonium. Itaque in aliis, quàm sponsis, iudicabitur voluptas illa exigua, sicque venialis, nisi cum magno libidinis ardore sit coniuncta. Vnde aduerto multos, qui peccati mortalis condemnantur sic loqui qui osculis vacant libidinosè. Ita loquitur Caietanus, Armilla, & alij: idè que videntur loqui de replicatis osculis, & cum mora & ardore libidinis datis. Hucusque Marchantius, qui etiam infra in Corollar. c. 3. sic asserit. Octauus casus est de osculis inter iuuenulos, & iuuenulas, ex quibus aliqua sensualis delectatio impura oritur, Atque de his iam dictum est; si fiant cum ardore, & mora, puta replicatis diu in ore osculis ob periculum morale, mortalem ordinariè culpam asserre. Si verò in transitu fiat osculum, cui vix inhaeret, licet voluptas, seu delectatio aliqua capretur, posse secundum opinionem multorum veniale id iudicari ob paruitatem materiae. Imò quidam hæc negant vocari libidinosà oscula quæ passim à Summis con-

Sup. hoc in duabus præcedentibus res. & in aliorum primarum annotationum.

D libidinosà